

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Vår ref.
18/02999-1

Deres ref.
17/5047-6

Dato
09.05.2018

Høringsuttalelse fra NMBU til Hagen-utvalgets rapport «Regionreformen, Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene»

NMBU viser til høringsbrev datert 9. februar 2018, og takker for muligheten til å avgi en høringsuttalelse.

Utvalget foreslår overføringer av oppgaver og virkemidler til fylkesnivået innenfor en rekke saksområder. Disse er eksempelvis næring, forskning og innovasjon, kompetanse, integrering, kultur, folkehelse, samferdsel, klima og miljø.

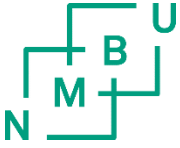
NMBU nøyter seg med å kommentere kapittel 5- «Næring, forskning og innovasjon».

Ett av forslagene fra utvalget handler om at fylkeskommunene får *"ansvar for om lag halvparten av det offentliges innsats for næringsrettet forskning som i dag ligger til Forskningsrådet. Midlene forvaltes etter modell av Regionale forskingsfond (RFF)."*

Dette forslaget innebærer en flytting av over 2 milliarder kroner fra den nasjonale konkurransearenaen over til regionene.

NMBU er kritisk til dette forslaget. Det bryter med et innarbeidet prinsipp om å satse helhetlig, nasjonalt og internasjonalt. I Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning, som nå er under revisjon, er det helt grunnleggende å tenke nasjonalt strategisk i et langsiktig perspektiv med hensyn til tematisk prioritering og innretning mot internasjonal deltakelse i EUs rammeprogram og andre internasjonale programarenaer.

Det er fare for at spredning av forvaltningen på 11 regioner svekker muligheten til nasjonal koordinering av forskningen, med fragmentering, redusert konkurranse om forskningsressursene, og en samlet økning i forskningsbyråkratiet. På sikt kan dette

svekke kvaliteten på forskningen. Den trenger i økende grad en internasjonal arena for åpen konkurranse med tilhørende, solid kvalitetssikring på et internasjonalt nivå. Næringsrettet forskning og annen anvendt forskning har i likhet med grunnforskningen stort behov for å bygge kvalitet, som også innbefatter hvor godt forskningsresultatene påvirker politikktutforming, samfunnsutvikling og næringsliv.

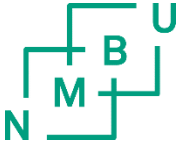
Konkurransarenaen for næringsrettet forskning må være nasjonal og internasjonal for å skape vekst og konkurransekraft i norsk næringsliv. I flere evalueringer av det norske FoU-systemet de siste årene vektlegges internasjonalisering og effektiv konkurranse som helt sentralt. Ingen av disse evalueringene anbefaler regionalisering av forskningen, snarere tvert imot. Det er selvsagt avgjørende å bygge forskningskompetanse og – kapasitet som er tilpasset næringslivets behov i dag og i fremtiden. Hvis viktig næringsliv i en region har forskningsbehov som ikke møtes av nasjonale forskningsprioriteringer og forskningsmiljø, mener NMBU at det kan være hensiktsmessig å legge til rette for regional mobilisering og kapasitetsbygging gjennom RFF, FORREGION, regional klyngesatsing og/eller justeringer i nasjonale forskningsprioriteringer.

Utvalget foreslår også at fylkeskommunene skal få *ansvar for oppgavene og virkemidlene som i dag ligger til Siva. Siva nedlegges.* I tillegg foreslår utvalget at fylkeskommunalt nivå skal få *"oppdragsgiveransvar for minst halvparten av det offentliges midler som i dag forvaltes av Innovasjon Norge"*. Siva og Innovasjon Norge har i dag sentrale funksjoner for næringsutvikling i hele landet. Forslaget, hvis det gjennomføres, kan føre til en oppsplitting av midler til innovasjon som vil gi alle fylkeskommuner mindre samlet kraft til å foreta store investeringsløft, som f. eksempel til kostbar infrastruktur. En oppsplitting av midler vil også gi svakere muligheter til å gjøre en samlet vurdering av hvor investeringsbehovet er størst.

NMBU har god erfaring med å ha inkubator (i hovedsak finansiert av SIVA) og Ard (TTO på Campus Ås, finansiert av NMBU og NIBIO og midler fra Forskningsrådet) som en integrert del av campus' innovasjonssystem. Både den tette koblingen til forskningen, studentmiljøet, nasjonalt næringsliv, lokalt næringsliv og nærregion og fylkeskommuner har vært avgjørende for den positive utviklingen av NMBUs og NIBIOs bidrag til utvikling av nytt næringsliv.

NMBU mener nasjonale arenaer for næringsrettet forskning er riktig vei å gå, men virkemidler for utvikling av nye næringer kan ha en noe mer regionalt mål. Det vil være avgjørende å ha tilgang på kompetente og ubyråkratiske, forutsigbare virkemidler for å effektivt gi oppstartselskaper faglig og økonomisk støtte i startfasen. Vi mener dette bedre gjøres nasjonalt enn regionalt, men regionens potensial for utvikling av nytt næringsliv må både utnyttes og utfordres. Fortsatt satsing på inkubatorer integrert i forsknings- og utdanningsmiljøer er viktig.

Det er avslutningsvis grunn til å minne om at norske universiteter, høgskoler og forskningsinstitutter er plassert over hele landet. De har også omfattende internasjonale nettverk, og utøver et utstrakt internasjonalt samarbeid. Sektorens institusjoner bidrar derfor til å utvikle den internasjonale kunnskapsfronten i samarbeid med partnere i Europa og resten av verden. På grunn av sin desentraliserte beliggenhet, blir de naturlig nok importhavner for kunnskap i regionene der forskningsmiljøene holder til. Dette er avgjørende viktig for norske

bedrifters konkurransekraft. Gjennom institusjonenes samarbeid med norske bedrifter over hele landet bidrar institusjonene til at disse virksomhetene får tilgang til god internasjonale kompetanse, hvor forskningsbehovene fylles gjennom finansiering fra koordinerte, nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer.

Vennlig hilsen

Mari Sundli Tveit
Rektor

Øystein Johnsen
Prorektor forskning og innovasjon

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.